

MKWAGIDE CHINEKE NYE ORÚ YA: ONYENDÚ NKE ISRAEL

Onu-Ọgugu 17:1-13
IHEÒMÙMÙ 106 – Nke Ndietiti

AMAOKWU IBUN’ISI: “Ikpé nile nke JEHOVA bu ezi-okwu, ha nile ziri ezi n’otù” (Abù Qma 19:9).

Nnwaputa nye Onye obiabuọ Eziokwu ahụ

Chineke naachọ mgbe ọ bụla ime ka Ya Onweya na uche Ya bụrụ ihe anwaputara nye onye ahụ nke náéji ezi obi agba agụgọ. N’iheòmùmù anyị nke garaaga anyị gurụ na O mere ka ala saghe wee lomie Kora, Detan, na Abairam; ọkụ nke sitere n’ebe Chineke nọ bibiri narị ndịisi abụọ na iri ise (250) bụ ndị náasọpụrughị ike nke enyere Moses na Eron. Ihe otiti, alawo kwa puku mmadụ n’iyi bụ ndị tamurù ntamù megide ndị ndú ahụ niile nke ndị Israel. Ma Chineke ka jikekwara inye ihe iribaàmà ọzọ iji gosiputa ibụ isi nke Moses na ike nke enyere Eron – ihe iribaàmà nke gaadigide mgbe niile, ihe náechetara ha ihe mgbe dum.

Chineke gwara Moses ka ndịisi ọ bụla nke ebo irinaabuọ nke Ụmụ Israel weta mkpan’aka, maọbụ alaka osisi na enweghị akwukwọ, Moses gaewebata mkpan’aka irinaabuọ ahụ nime Ebe Nsọ Kachasi Ebe Nsọ Niile debe kwa ha n’iru Igbe Ọgbugbandu ahụ n’ebe ahụ edebere Iwu Iri ahụ. Ọ dị ka ekwenyere Moses ibanye nime Ebe Nsọ Kachasi Ebe Nsọ Niile mgbe ọ bụla - ọ bụ ezie na onyeisi nchụàjà pụrụ ibanye ebe ahụ náání otù ugbò n’arọ -- ọ bụ n’ebe a ka Chineke naagwa Moses okwu “site n’etiti Cherubim abụọ ahụ” (Ọpupu 25:22; 30:6; Onu-Ọgugu 7:89).

Mkpan’aka ọ bụla gaenwe aha onye naanochita anya ebo ọ bụla n’elu ya, n’ihi nke a ọ dighi ihe mgbagwojuanya banyere onye nwe nke o nwe. Na mkpan’aka nke ebo Livai aga edekwasị aha Eron n’elu ya.

Mára Ifuru n’Otù Abali

Ihe náemebeghị mbụ gaje ime otù nime mkpan’aka ndia. Osisi ndia niile yiri ibe ha mgbe Moses webatara ha nime Ụlọikwu ahụ, ma Chineke ekwuwo na otù nime mkpan’aka ahụ gaje ima ifuru n’abalị ahụ. Ndị ahụ pụrụ ihuru n’onwe ha aha nke di n’elu mkpan’aka ahụ. N’uzọ di otù a ka ha gaeji mara onye Chineke roputara dika onyeisi nchụàjà nke ndi Israel.

Ihe opupu ndi nwere okpòrò dika oka naeto ososọ karja alaka nke udi osisi ozọ ọ bụla, ma ọbuná otú a ha adighi áma ifuru n’otù abali, ha adighi kwa ami mkpuru ọ bụla. Mkpan’aka ndi ahụ eji lee ule ahụ sitere n’osisi almond, ma Chineke kwere mkwá na ọ bughị náání na ha gaawa akwukwọ kama ha gaama kwa ifuru (maobu mkpuru).

Nnukwu Nsogbu site n’Okwu Nnyocha Ntà

Mmadu puru iche n’ezie na ndi Israel gaakwasị ntamù megide ndisi ha ma ọ buri na emee ka ha mara nkeoma banyere ike ahụ enyere ndi ahụ. Ọ bụ maka odimma nke ndi Israel ka Chineke ji choọ ka ha nwee afọujuju, n’ihi na ha naabakarị ná nsogbu riri nne mgbe ọ bula ha tamurù ntamù.

Náání ntakiri okwu nnyocha banyere uzọ esi alu ọlụ Onyenweanyi, maobu ichoputa ndahie ntà n’ebe onye-agbata obi nọ, puru iduba mmadu nime nsogbu di omimi. Ihe di ntakiri naetoeto. Okwu nnyocha ntakiri ahụ puru itoeto rue náenweghị ntukwasio n’ebe onyeisi nọ; mgbe ntukwasio puru, ọ dighi kwa ihe ga ejigide mmadu ahụ n’ebe eziokwu ahụ di. Onye ahụ gaachoputa mgbe ná adighi anya na ihun’anya Chineke esiwo n’obi ya puo dika ọ naele anya gburugburu ya ọ gaadi ya ka ọ dighi kwa onye ọ gaatukwasị obi. Nsogbu ahụ di nime obi nke ya, otú ahụ Jisọs ji kowaa ya site n’ihe banyere ntuhie ahụ na irighiri ahijia ahụ. “Ma gini mere i ji le irighiri ahijia nke di n’anya nwanna gi, ma i tugharighi uche ná ntuhie nke di n’anya gi” (Matiu 7:3). Irighiri ahijia ahụ bụ irighiri ihe nke di n’anya onye ozọ, ma ntuhie ahụ nke di n’anya ya di ukwu nke mere na o juru anya na ọ puru ihu ihe ọ bula. Mgbe anyi kpereekpere rue mmeri, ije ahụ nke anyi chere na ọ dighi mma n’ebe onye ozọ nọ, ọ gaeju anyi anya ihu otú onye ahụ si maa mma nye anyi ma n’akuku nke ozọ, mgbe anyi rapuru onwe anyi n’idiala nke mmuo anyi gaachoputa na anyi na echè na ihe adighi agazi nkeoma n’ebe mmadu niile nọ.

Mkpuru

N’ututu mgbe Moses banyere nime Ebe Nsọ kachasi Ebe Nsọ Niile iweputa mkpan’aka ndi ahụ, ha togboro n’efu kpoo kwa nku ma ewezuga nke ahụ edekwasiri aha Eron n’elu ya. Ọ bughị náání na ọ di ndu ma máá kwa ifuru, kama ọ miwo kwa mkpuru almond. N’otù abali!

Mgbe ndi Israel niile putara ihu ihe meworo mkpan’aka ahụ niile; iri na otù nime mkpan’aka ahụ edekwasiri aha ndi ná anochita anya ebo niile nke Reuben, Simeon, Juda, Isaka, Zebulun, Josef, Benjamin, Dan, Asha, Gad, na Naftali kpoo nku. Ha di kwa otú ahụ ha di mgbe Moses ji ha banye n’Ụlọikwu ahụ. Ma lee otú mkpan’aka Eron si máamma!

O nwere okoko dị ndụ na akwụkwọ, ifuru nke mara nnọọ mma, ya na almond ahụ nke mgbugbọ ha dị nrò. Ha apụwo n'abalị ahụ, ha naegbu kwa maramara n'ima mma ha dịka ozi nke sitere n'ebe Chineke nọ náegosi na Eron bụ orù Ya pụrụ iche. Mkpan'aka nke Eron bụ alaka náamị mkpụrụ.

Esitere ná Mkpụrụ wee Mata

N'okwu Chineke ahụ ekwuru n'Elu Ugwu, Jisọs kọwara otú esi amata ezi Onye Kraist. O sịrị “Ya mere unu gēsitere ná nkpuru-ha mazu ha” (Matiu 7:20). Gịnị ka ị chéré na mkpụrụ ha gaabụ? Pọl Onyeozu naagwa anyị sị “Ma nkpuru nke Mọ Nsọ bụ ihu n'anya, ọñụ, udo, ogologo ntachi-obi, obi-oma, idi-nma, ikwesi-ntukwasi-obi, idi-nwayọ, imeru-ihe-n'ókè” (Ndi Galetia 5:22, 23). Tụlee ihe nke a pụtara nime ndụ mmadụ. Nwa Chineke ahụ nke náamị mkpụrụ bụ onye nwere ihun'anya Chineke nime obi ya nke náeme ya ka o naahụ onye agbataobi ya n'anya dịka o hụrụ onweya. Jisọs sịrị na o gaahụ ọbuná ndịiro ya n'anya. Ọñụ naadi nime obi ya ọbuná na mgbe ọnwunwa. O dighị eseokwu iji nweta ọchịchọ nke aka ya; o naenwe ogologo ntachiobi mgbe ihe náadighị agazi; o nwere obioma o dighị eme mmadụ ihe ọjọ, ọbuná ihe gaewuta échichè mmadụ, ma o bụrụ na o nwereike inyere ya aka; o dī nwayọ o dighị apụta igosi onweya ime ka amara ezi ihe niile nke o pụrụ ime. Nke ahụ bụ onye nke náamị mkpụrụ nke ibi ndụ nke Onye Kraist. Onye ahụ bụ onye dī mma n'anya Chineke na n'anya ndi obodo ya kwa, dīka mkpan'aka Eron siri máá mma.

Ihun'anya nke Chineke nime ndụ anyi dī mkpà karịa ọlu niile o bula nke anyi pụrụ ilu; o bụ ezie na anyi pụrụ ikwu na anyi naaluru Chineke ọlu. Pọl naagwa anyi na anyi pụrụ inwe okwukwe nke anyi gaeji pụ ibubiga ugwu pụọ n'ọndụ ya, ma o bụrụ na ihun'anya Chineke nime obi anyi ajuwo oyi; o gaghi abara anyi uru o bula. Anyi nwereike iju onwe anyi ka anyi wee nwee ike inyere ndi ogbenye aka; ma o bụrụ na anyi abughị ndi amuru ọhụ nke aguwokwara ná ndi eziumume, anyi adighi eme ihe naato Jisọs uto (I Ndi Korint 13). Mgbe anyi bụ ndi azoputara n'ezie, ihun'anya ahụ ewee dī n'obi anyi niile, ọlu niile anyi naalu gaegosiputa imamma niile nke idinsọ Ya.

Mkpụrụ Karịa

Ná mmalite mgbe azoputara anyi o nwereike buru na anyi agaghị amị mkpụrụ niile nke Mmụọ Nsọ, ma agaenwe ụfọdu. Ma dīka anyi naaga n'iru icho iru Chineke were kwa ndu anyi na obi anyi náachubiga àjà ókè nye Ya, o gaenye anyi otutu mkpụrụ ọzọ karị. Mgbe Pọl degaara ndi Filipai akwukwo, o siri, “Nka ka m'nekpe kwa ekpere, ka ihu-n'anya unu we nababiga okè karị nke uku nime nmazu na nghota niile; ka unu we nwa ihe ha na ibe ha dī iche; ka unu we dī ọcha n'obi ghara kwa isu ngongọ rue ubochi nke Kraist; ebe unu gābu ndi juputaworo ná nkpuru nke ezi omume, nke sitere n'aka Jisus Kraist, ka Chineke we nwe ebube na otuto” (Ndi Filipai 1:9-11). Ka ihun'anya anyi n'ebe Chineke nọ naetoté otú a kwa ka mkpụrụ niile nke eziumume anyi náabawanye kwa rue mgbe anyi gaabụ ndi emejuru.

Anwaputara Eziumume nke Eron

Eron bụ orù nke Chineke kwesiri ntukwasibidi, mkpụrụ ahụ nke mkpan'aka ya miri gosiputara nke a. Mkpan'aka Eron na Iwu Iri ahụ ka etinyere nime Igbe Ogbugbandu ahụ ka o bụrụ “umu nnupu-isi ihe-iriba-ama.” Chineke siri, “Ka ị we me ka ntanù nile ha si n'ebe M'no bisia, ka ha we ghara inwu.”

Ndi ahụ turu egwu n'ihini na ikpe ntamu ha tamuru megide Chineke na ndi Ya etere mmanu mara ha. N'ihini mmehie ahụ nke dī n'obi ha, ha chorọ igbalaga site n'ebe Ulokwu ahụ dī bụ ebe Chineke nọ. Chineke naachọ ka ndi nke Ya náatú egwu ka ha ghara imehie megide Ya, ma o bughị egwu nke gaeme ka ha gbapụ n'ebe O nọ. O gaeme anyi ka anyi buru ndi nwere nleruanya ime ihe gaato Ya uto ka anyi wee si n'uzo dī otú a biarue Ya nso. Ndi dī otú a ka Chineke gaenye ugwoolu dī ukwu: “Le ka ezi ihe-Gi si ba uba, nke I tukobaworo nye ndi natu egwu Gi, nke I luworo nye ndi nāgbaba nime Gi n'iru umu madu!” (Abu Oma 31:19).

AJỤJỤ DỊ ICHEICHE

1. Òlee isiokwu nke nsogbu ahụ n'iheomumụ a bụ nke Chineke chorọ ka O dozie?
2. Òlee otú Chineke gwara Moses ka o si dozie ya?
3. O bụ mkpan'aka ole dī n'ebe ahụ? Òlee ndi nwe ha?
4. Òlee mkpan'aka nke aha Eron dī na ya?
5. Òlee otú mkpan'aka a si pụ iche n'ututu nke soni?
6. Gini ka mkpan'aka Eron naegosiputa?
7. Gini bụ mkpụrụ niile nke Mmụọ Nsọ?